

[Home](#)[Nieuws](#)[Sectoren en Thema's](#)[Dossiers A - Z](#)[bioKennisbank](#)

Dossier

Beheersing van Sclerotinia

Sclerotinia (rattenkeutelziekte) wordt veroorzaakt door de schimmel Sclerotinia sclerotiorum. Deze komt voor op zeer veel gewassen en overleeft lang in de bodem.

Onder veelal vochtige omstandigheden na droogte ontstaan vrucht-lichamen (paddestoelen) van waaruit sporen zich verspreiden. Ze infecteren de plant via beschadigd weefsel. Als natuurlijke bestrijder is de schimmel *Coniothyrium minitans* beschikbaar, deze parasiteert op de sclerotïën. Maar om Sclerotinia goed te beheersen is vooral preventie een must.

Schadebeeld

Sclerotinia tast zowel stengels, bladeren, wortels als vruchten aan. In het beginstadium zijn het oudere plantendelen zoals (bloem)bladeren die het eerst worden aangetast. Soms treedt er aantasting van de stengel op vanuit de grond. Deze aangetaste plekken worden week en vochtig en breiden zich snel uit naar andere delen van de plant. Onder vochtige omstandigheden groeit sneeuwwit schimmelpuis dat zelf geen sporen vormt. In het schimmelpuis ontstaan de kenmerkende zwarte harde sclerotïën ter grootte van een erwit of boon. Deze sclerotïën lijken op rattekeutels en komen op de grond terecht. De meeste schade ontstaat op (humusrijke) zandgronden of slempegevoelige zavelgronden.

– Maatregelen

Maatregelen	
Voorkomen is beter dan genezen. Daarom staat hieronder een overzicht van de preventieve en curatieve maatregelen die infecties en vermeerdering van Sclerotinia beperken.	
Preventief	Curatief
Zorg voor een afgewogen teeltopvolging en vruchtwisseling met afwisselend ongevoelige gewassen. Teel zeer gevoelige gewassen na graan.	Bestrijd de vorming van paddestoelen door oppervlakkige bodembewerking.
Zorg voor "schoon" uitgangsmateriaal.	Infecteer het gewas door inzet van de antagonistische schimmel <i>Coniothyrium minitans</i> (Contans). De gevormde sclerotïën worden dan snel gedood en dragen niet bij aan de bodembesmetting. Voor behandeling van gewasresten is een halve dosering voldoende.
Zorg ervoor dat het gewas snel droogt door niet te dicht te planten of te zaaien en mogelijk keuze van de rijrichting.	Werk gewasresten meteen na de oogst goed onder om te voorkómen dat zich nog meer sclerotïën vormen.
Zorg voor een stevige plant en voorkom beschadigingen.	De effectiviteit van biofumigatie voor de bestrijding van sclerotïën moet nog aangetoond worden.
Zorg in kassen en tunnels voor de afvoer van vocht.	Alleen voor bedekte teelten kan grondstomen een optie zijn gezien de kosten van deze drastische maatregel.
Voer besmet plantmateriaal af van het bedrijf. Werk gewasresten zo spoedig mogelijk onder.	Pas biologische grondontsmetting toe om de bodem weer vrij te krijgen van allerlei bodemschimmels en -plagen, inclusief Sclerotinia.
Oogst vooral onder droge omstandigheden waardoor er minder kans is op infectie van het product. Snel drogen na oogst voorkomt doorgroei tijdens de bewaring.	Behandel besmette partijen vóór inschuren met Contans, maar verwacht hiervan geen grote effecten.

Kernpublicaties

- [Beheersing van Sclerotinia](#) (bioKennis bericht)
- [Bodemgezondheid in de biologische kasteelt - Deel 2: ziekteverendheid tegen bodemgebonden schimmels](#) (rapport LBI)

Verwante publicaties

Kijk voor meer publicaties in de bioKennisbank

Trefwoorden: Sclerotina, rattenkeutelziekte, schimmels, slerotiorum

Contact

Jan Lamers, Wageningen UR, jan.lamers@wur.nl

- > Projecten
  - > Onderwijs
  - > Bedrijfsnetwerken
  - > Praktijknetwerken
  - > Keten- en themagroepen
  - > bioKennisberichten
- > Contact
  - > Webmaster
- > Over ons
- > Disclaimer